C. J. CHERRYH

BRÁNA IVRELU

BRÁNA IVRELU

C. J. CHERRYH

PŘELOŽIL JIŘÍ MATYSKIEWICZ

BRÁNA IVRELU

MYSTERY PRESS

2026

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorčiny představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Tato kniha byla vydána ve spolupráci s Astra Publishing House, New York.

COPYRIGHT © C. J. CHERRYH, 1976
TRANSLATION © JIŘÍ MATYSKIEWICZ, 2026
COVER ILLUSTRATION © LENKA ŠIMEČKOVÁ, 2026
MAP © LENKA NOVOSADOVÁ, 2026
BOOK DESIGN © MARTIN STEHLÍK, 2026
CZECH EDITION © MYSTERY PRESS, PRAHA 2026

ISBN 978-80-7707-023-2 (pdf)

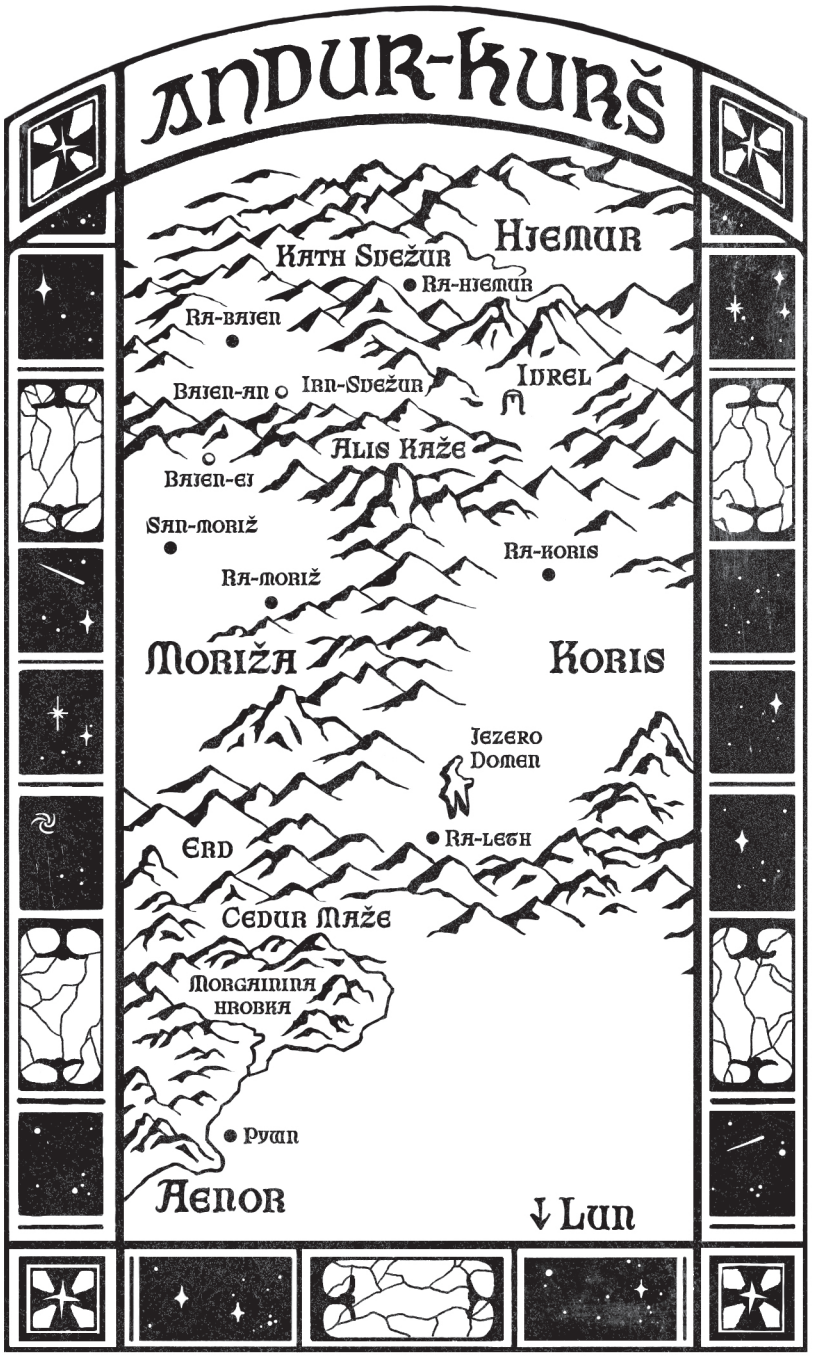
ANDUR-KURŠ
HIEMUR
KATH SVEŽUR
RA-HIEMUR
RA-BAIEN
BAIEN-AN
IRN-SVEŽUR
IVREL
ALIS KAŽE
BAIEN-EI
SAN-MORIŽ
RA-MORIŽ
RA-KORIS
MORIŽA
KORIS
JEZERO DOMEN
RA-LEGH
ERD
CEDUR MAŽE
MORGAININA HROBKA
PYAN
AENOR
LUN

PROLOG

1

Brány se staly zkázou khálů. Nacházely se všude, na každé planetě. Po milénia spojovaly celou síť khálské civilizace – říši vládnoucí času i prostoru, jelikož Brány vedly nejen na jiné světy, ale i do jiného času… s výjimkou jeho úplného konce.

Zpočátku nebyl temporální aspekt předmětem většího znepokojení. Technologii objevili na mrtvé planetě v khálské soustavě. K objevu došlo jen několik desetiletí od dosažení vesmíru a náhle otevřel cesty ke hvězdám. Od té chvíle se lodě používaly pouze pro první transport techniků k nejbližší hvězdě.

Vybudování Brány ale umožnilo okamžitý přesun na cílovou planetu. A více než okamžitý, jelikož během transferu Branou docházelo k narušení času.

Bylo možné přeskakovat z bodu na bod do vzdálenosti mnoha světelných let a nestárnout, ignorovat reálný čas plynoucí na palubě lodí. Navíc si cestovatel mohl vybrat nejen

kam, ale i kdy chce odcestovat, dokonce i na té samé planetě se mohl posunout do jiného časového bodu její existence.

Návrat časem zákony nedovolovaly. Od objevu temporálního aspektu Bran teorie tvrdila, že nehody v budoucnosti nemohou mít horší následky než v současnosti, ale intervence v minulosti může ovlivnit mnoho různých světů a událostí.

A tak khálové migrovali skrze budoucnost a čím dál více se shromažďovali v pozdějším věku. Přesouvali se i prostorem, drze se pletli do života ostatním bytostem a narušovali jejich vlastní časové linie. Obecně cizím životem pohrdali, a to i v případě podobných ras, s nimiž se dokonce mohli křížit. Právě tyto potenciální rivaly nesnášeli nejvíce a khálskými kříženci opovrhovali, jelikož jejich povaha neumožňovala tolerovat odchylky od normálu. Užitečné nižší rasy však využívali. Kolonizované světy osidlovali libovolným kompatibilním životem. Mohli experimentovat s celými planetami a pak skočit časem kupředu, aby se podívali na výsledek. Hromadili bohatství nekhálských ras, které pomalu odírali skrze staletí reálného času, jelikož Brány používali pouze khálové. Těm u konce času zbývalo jen minimum nenaplněných potřeb a ambicí, s výjimkou touhy po luxusu, nových zážitcích a dalších, vzdálenějších Branách.

Tak tomu bylo, dokud se někdo někde nevrátil časem a nevyvolal změnu, třebaže naprosto minimální.

Nicméně i tak došlo k pokroucení a rozervání celé reality. Začalo to drobnými anomáliemi, které se ale kupily a zrychlovaly skrze čas, až dorazily na konec Branami ovládnutého prostoru a podrobeného času.

✦ ✦

Čas se vzbouřil, rozvířil se ve vlnách poruch a nakonec se soustředil kousek před příliš roztaženým Nyní.

✦ ✦

Alespoň taková je teorie Vesmírného úřadu od chvíle objevu přežívajících planet s troskami khálských relikvií vržených zpátky do našeho času. Právě tam byly objeveny Brány.

2

Brány existují. Můžeme tedy předpokládat, že existují v budoucnosti i minulosti, ale dokud je nepoužijeme, nedokážeme odhadnout rozsah jejich existence. Současná, ničím nepodložená khálská víra tvrdí, že došlo ke značnému narušení všech světů.

Mezi anomálie mohou patřit i přeživší z naší vlastní oblasti galaxie, což by se nám mohlo stát osudným, pokud by došlo k jejich přesunu do minulosti.

Úřad je toho názoru, že po průchodu musejí být Brány z druhé strany času a prostoru uzamčeny, jinak neustále riskujeme stejnou časovou implozi, jaká zničila khály. Oni sami zastávali teorii, podle níž už v této oblasti vesmíru k takové implozi došlo, možná před pár lety, možná před tisíci. Právě tato katastrofa poskytla khálům přístup k ruinám neznámé cizí civilizace a k první Bráně.

Znamená to, že dokud existuje jediná Brána, může být naše civilizace kdykoli zničena. Úřad proto došel k závěru, že by mělo být používání Bran povoleno, ale pouze za účelem vyslání jednotky, která je z druhé strany uzavře nebo zničí.

Tento tým je připraven. Jeho návrat pochopitelně není možný, stejně jako není možné odhadnout délku a rozsah mise. Už po prvním průchodu může dojít ke zkáze jednotky či jejímu zajetí. I v případě prvotních úspěchů bude dosažení a uzavření poslední Brány vyžadovat nejspíš několik generací expedičních sil.

– Žurnál, Vědecký úřad Unie, XXX. díl, 22. strana

3

Na výšinách Ivrelu Kameny stojí, rytinami run kažálských zlovolnými pokryté, jichžto člověk dotkne-li se, ohně čarodějnictva vydávají, jež kradú duše i těla veskrze. K místom Moci těmto síly temné sunou se, pro něž kažálská kouzla posavad působí. Krev kažálskú poznáš, zrodí-li se dítě očí šedých, vzrůstu význačného, dobra se bojící a po místech zlovolných toužící, neb kažálové duši nemají, avšak skrze čarodějstva mladě a spanile se jeví a mnohem víc zim než člověk opravdový dožívají se.

– Kniha Embryova, Hait-an-Koris

4

V roce 1431 obecného letopočtu vypukla válka mezi knížaty Aenoru, Korisu, Bajenu a Korissithu na straně jedné a pevností Hjemur-za-Ivrelem na straně druhé. Téhož léta vládl v Hjemuru čarodějný zlopán Thije, syn Thijeho, lord Rahjemuru, vládce Ohňů Ivrelu, kterýžto zastiňuje Irien.

V roce tomto k lordovi Korisu, vládnoucímuž ve vyhnanství, Čija Tiffwy, syn Hana, jménem, dorazila pětice cizinců, jaké nikdo v celé zemi předtím nepoznal. Tvrdili, že z velkého Jihu pocházejí, a nechali se přijmout coby hosté Čija Tiffwyho a lorda Aenoru Rise Gyra, syna Leleolmova. Jedna z nich, žena, byla viditelně kažálské krve, pleti i vlasů bledých, avšak postavy vzrostlé jako běžný muž. Další se chlubil vlasy zlatými, nezvyklými, však známými mezi Korisy z Anduru, zatímco ostatní tmaví, podobní normálním lidem byli.

Zrak Gyra i Tiffwyho žádostivost zaslepila, byvše syny sester, a Tiffwyho království v tu dobu obsazeno lordem Ohňů Ivrelu bylo. Přísahami a sliby odměn neskutečných přesvědčili lordy Bajenu, z nichž ten nejvyšší, lord Seo, jejich bratrancem byl, syn bratra třetího velkého lorda Anduru Ruse. Společně svolali jízdních na sedm tisíc a pěších v počtu tří tisíců a se sliby a přísahami pozvedli své praporce vůči lordu Thijovi.

V údolí Irienu stojí Kámen, runami pokrytý, kterýžto je dle všech zkazek a hlášení podobný Kamenům v Aenoru a Sithu a taktéž kruhu čarodějného ohně v Ivrelu, jemuž všichni vždy vyhýbali se, přestože žádné zlo veliké z něj nevzešlo.

Na místě tomto lordové Anduru sešli se, vedeni Tiffwym, synem Hana, a Pěticí, by na Ivrel a pevnost Hjemur udeřili. Však v okamžiku útoku jasně najevo vyšlo, že Tiffwy byl cizinci oklamán, jelikož deset tisíc bojovníků vstoupilo Grioenovým průsmykem do údolí Irien na úpatí Ivrelu a všichni zhynuli, až na mladíka z Bajen-an jménem Tem Reth, jehož oř při cestě upadl a zachránil mu tím život. Když probral se z mrákot, na polích Irienu nic živého nezůstávalo, ni muž či zvíře, avšak žádný nepřítel bojiště neovládal. Z desítek tisíc pouze několik mrtvých zůstalo a na jejich tělech žádného zranění nenalezli. Reth z Bajen-an bojiště živý opustil, avšak zničen

zármutkem do opatství v Bajen-an vstoupil a zbytek života svého v modlitbách strávil.

Po dokonání zlého skutku cizinci zmizeli. Však hlásáno jest obyvatelstvem Aenoru, že žena navrátila se a v hrůze utekla, když proti ní zbraně své obrátili. Tvrdí se, že zhynula na vrchu u Kamenů, kterýžto dnes zove se Morgainina hrobka, neb pod jménem tímto známa byla v Aeonor-Pyvvnu, ač praví se, že mnohá jména nosila a práv i titulů lorda nabyla. Povídá se, že nezahynula, pouze spí a očekává, až kletba převeliká prolomena bude a ona osvobozena. Každého roku lidé vesnice Reomel oběti přinášejí a kletbu opakují, by ji posílili a zabránili návratu jejímu, s nímž velké zlo přijíti má. Po cizincích ostatních stopy žádné nalezeny nebyly, ni v Irienu, ni v Aenoru.

– Anály Bajen-an

1. KAPITOLA

Narodit se jako Kuršan či Anduřan nebylo nic, na co by mohl být někdo hrdý. Dotyčného to pouze označovalo za opravdového člověka, ne divocha, kteří žili jižně od Andur-Kurše v Lunu, a zároveň neposkvrněného čarodějnictvím a *kažálskou* krví, běžnou u obyvatel Hjemuru a dál na sever. Mezi lesy Anduru a horami Kurše neexistovalo mnoho důvodů ke svárům. Jedni lovili a druzí pásli stáda, ale všichni to byli praví a bohabojní lidé, již kdysi, za časů velekrále Korisu, tvořili jeden národ.

To, že se narodili v konkrétním kantonu, třeba v Moriže, Bajenu či Aenoru, s sebou neslo loajalitu sdílenou napříč všemi společenskými vrstvami, protože obyvatelé Andur-Kurše svůj domov skutečně milovali.

V každém kantonu pak žily rozličné klany a láska, hrdost či věrnost se soustředila právě na ně. Ve většině kantonů síla vládnoucích rodů klesala a stoupala v nekonečném cyklu soupeření o moc. Doplňovala je

ale i spousta nižších klanů zvyklých poslouchat. Unikátnost Moriži spočívala v tom, že v ní jedinému klanu podléhalo pět vazalských rodů.

Dříve zde existovala mocenská rovnováha mezi klany Jyla a Nji, jenže Jylové před stovkou let zahynuli do posledního v Irienu, a tak zbývali pouze Nji.

Vánje patřil k Nji, což znamenalo, že byl posedlý svou ctí. Skvělý a mazaný válečník, výborný jezdec, nicméně impulzivní, někdy jednající tak bezhlavě, až to hraničilo se sebevraždou. Také byl tvrdohlavý a nespoutaný, kterážto vlastnost vedla u Nji k neustálým intrikám a zradám. O těchto svých vlastnostech nepochyboval, protože přesně vystihovaly charakter celého rodu. Předpokládaly se u každého, komu v žilách proudila jeho krev, neboť klanům se přisuzovala určitá osobitost. Mladý Nji využíval svou energii, aby žil tak, jak se od něj očekávalo, nebo odhodlaně bojoval s méně žádoucími vlastnostmi.

Nevlastní bratři se mu v tom podobali, stejně jako otec, lord Nji Rižan. Jenže Vánje zdědil po korišské matce i krev Čija, proslulou prchlivostí a sklonem k umění. Jejich pýcha často přehlušila zdravý rozum. Oproti tomu jeho bratři byli napůl z válečnického morižského klanu Myja, vazalského, nicméně ambiciózního, s tajnůstkářskou, chladnou a občas krutou povahou.

Vánje se choval lehkomyslně a říkal, co mu přišlo na jazyk, zatímco oni si své myšlenky nechávali pro sebe. Kde on jednal zbrkle, oni nikdy nezapomínali. Nebyla to ničí vina, snad jedině Rižanova, protože zplodil kromě dvou legitimních Nji-Myjů i čijského levobočka a všechny tři syny nechal žít společně pod svou střechou.

A pak jednoho podzimního dne dvacátého třetího roku Nji Rižanovy vlády v Ra-moriž jeden z lordových synů zemřel.

Vánje otce vidět nechtěl. Byla potřeba hned několika myjských válečníků, aby ho dotáhli do loučemi osvícené místnosti, páchnoucí ohněm a strachem. Ani pak se otci nepodíval do očí, místo toho padl na kolena, opřel čelo o chladné kamenné dlaždice a nehybně tak spočíval, zatímco Rižan se staral o zbývajícího dědice, vážně zraněného Nji Eriže. Rána ostrou čepelí mu usekla prsty na pravé ruce, což mu znemožní používat meč. O naříkajícího prince se starali potící se kněží a starý San Romen, napájeli ho vývary a mazali mastmi, aby potlačili agonii, a pokoušeli se zmrzačenou ruku zachránit.

Nji Kandrys tolik štěstí neměl. Jeho tělo, s obočím převázaným rudou tkanicí, aby duše zůstala až do pohřbu připoutaná k tělu, leželo mezi světly smrti na lavici ve zbrojnici.

Eriž spolkl bolestivý výkřik a Vánje sebou škubl. V komnatě zasyčelo žhavé železo a zasmrdělo spálené maso. Časem Erižovo sténání utichlo, snad v důsledku toho, že víno nasycené drogami konečně zabralo. Vánje zvedl hlavu ve strachu, že i on zemřel. Někdy se to při kauterizaci stávalo, kombinací šoku a příliš silné dávky drog. Nevlastní bratr ale stále dýchal.

Nji Rižan Vánjeho vší silou udeřil, až ten odletěl a rozplácl se na podlaze. V uších mu zvonilo, ale znovu se připlazil zpátky a položil hlavu otci k nohám.

„Čijský vrahu," řekl mu lord Nji. „Proklínám tě. Nastotisíckrát tě proklínám." Pak se rozplakal. To Vánjeho bolelo víc než předchozí rána. Vzhlédl a upřel zrak na

obličej zkroucený naprostým znechucením. Nikdy by ho nenapadlo, že Rižan dokáže plakat.

„Měl jsem přemýšlet, než jsem tě zplodil, ty bastarde. Nikdy jsem si neměl pořídit syna s čijskou krví. Čija a Nji, to není šťastná kombinace. Měl jsem být zdrženlivější."

„Bránil jsem se," zaprotestoval Vánje oteklými rty. „Kandrys se mě snažil vážně zranit, však se podívej." Ukázal mu svůj bok a zakrvácenou prasklinu v lehké tréninkové zbroji. Otec ale jen odvrátil hlavu.

„Byl to můj nejstarší a ty pouhý výsledek zábavy na jednu noc, za kterou jsem příliš draze zaplatil. Ale vzal jsem tě do svého domu. Tvé matce jsem to dlužil, když už měla tu smůlu a umřela při porodu. I tu jsi zabil. Měl jsem si uvědomit, že jsi od začátku prokletý. Kandrys je mrtvý a Eriž zmrzačený, a to vše jenom kvůli tobě, ty bastarde. Doufal jsi snad, že se staneš po jejich smrti dědicem Nji? O to ti šlo?"

„Otče," zavzlykal Vánje, „oni mě chtěli zabít."

„Ne. Potrestat tě za aroganci možná ano. Ale zabít ne. To ty jsi vraždil. Obrátil jsi během tréninku meč proti příbuzným a Eriž ani nebyl ozbrojený. Faktem je, že ty žiješ a můj nejstarší syn ne. Přál bych si, aby to dopadlo naopak, čijský bastarde. Nikdy jsem tě neměl vzít pod svou střechu. Nikdy."

„Otče," vykřikl, ale další slova mu z úst vyrazila Rižanova pěst a zaplnila mu je krví z rozražených rtů. Sklonil tvář zpátky k dláždění a dál plakal.

„Co s tebou mám udělat?" zeptal se ho vládce rodu.

„Já nevím," zavzlykal Vánje.

„Opravdový muž má čest. Opravdový muž by věděl."

Vánje zvedl hlavu a roztřásl se. Na to nedokázal odpovědět. Otec od něj žádal, ať padne na svůj meč. Láska a nenávist se v něm tak proplétaly, že ho to až trhalo na kusy a přes slzy neviděl, takže se styděl ještě více.

„Poslechneš svou čest?" chtěl vědět Rižan.

Tak si žádala krev Nji. Jenže v žilách mu proudila i krev čijská a ta nade vše milovala život.

V místnosti zavládlo trapné ticho.

„Nji nemůže zabít jiného Nji," prohlásil Rižan nakonec. „V tom případě nás opustíš."

„Nechtěl jsem ho zabít."

„Dokážeš se o sebe postarat. Je jasné, že je tvá ruka upřímnější než ústa a úmyslně vedla smrtící úder. Kandrys zemřel. Chtěl jsi je zavraždit oba, i neozbrojeného Eriže. Jinou odpověď mi dát nemůžeš. Staneš se *ilinem*. To je osud, který jsem ti předurčil."

„Ano, pane." Vánje se čelem dotkl podlahy, a kromě krve ucítil na jazyku i žluč. *Ilina* bez pána nečekalo nic dobrého, jelikož se většina z nich stala obyčejnými bandity bez naděje na cokoli kromě ošklivé smrti.

„Dokážeš se o sebe postarat," zopakoval vládce klanu. „Nejspíš si najdeš místo v Aenoru, protože Ris v Aenor-Pyvvnu si vzal čijskou manželku. Ale nejprve musíš překročit země lorda Gervaina. Jestli tě Myja Gervaine zabije, tvoji bratři budou pomstěni, aniž by na rukou či oceli Nji ulpěla krev."

„Tohle si přeješ?" zeptal se Vánje.

„Vybral sis život," odpověděl Rižan. Vytáhl mu zpoza opasku čepel cti označující *ujina*, popadl ho za dlouhé vlasy a několika řezy ho zbavil značky dospělého muže klanu Nji. Vlasy, čijské a světlejší, než spousta

rodů považovala za vhodné pro čistou lidskou rasu, dopadly na zem v několika spletených copech. Pak lord opřel čepel meče o podlahu, dupl na ni a přelomené kusy hodil na svého zavrženého levobočka.

„Oprav ho, pokud to dokážeš," přikázal mu.

S nezvyklým pocitem chladu na holém krku našel Vánje sílu vstát, kusy krátkého meče svíral v dlaních. „Dostanu koně a zbraně?" zeptal se. Netušil, zda se dočká kladné odpovědi, ale bez nich jistě zemře.

„Vezmi si vše, co je tvoje. Nji na tebe chce zapomenout. Pokud tě chytíme na našem území, zemřeš jako cizinec a nepřítel."

Vánje se uklonil, obrátil se a zamířil k východu.

„Zbabělče," křikl za ním otec a připomněl mu tak neuspokojenou čest Nji trvající na smrti. A v tu chvíli Vánje opravdu toužil zemřít, jenže na jeho zneuctění už by to nic nezměnilo. Nosil znamení toho nejpodřadnějšího možného kriminálníka určeného k oběšení. Exil si nic takového nežádal, Rižan mu ale trest uložil z vlastní vůle, neboť povaha Nji obsahovala i temnou stránku, neúprosnou a neznající míru, když šlo o pomstu.

Oblékl si zbroj a skryl pohanu na hlavě koženou kapucí a helmou. Tu převázal bílou stuhou *ilina*, potulného válečníka, jehož mohl do služeb povolat libovolný lord, ochotný poskytnout mu právo na jídlo a střípek cti. *Iliny* se většinou stávali zločinci, klanoví vyvrženci či nepřiznaní bastardi, ale občas i silně nábožensky založení lidé, kteří si svůj osud vybrali jako pokání za nějaký konkrétní hřích. Podle přísného *ilinského* kodexu se po povolání do služby a připoutání duše k novému pánu stali na rok v podstatě otroky.

Část z nich zcela zavrhla dřívější pozici *ujina* a stala se žoldáky bojujícími za peníze, nebo se zneuctili natolik, že se živili obyčejnou zlodějinou. Někteří výjimečně čestní zemřeli hlady či byli okradeni a zavražděni, ať už zločinci, nebo proradnými lordy, kteří je k sobě připoutali jen proto, aby je mohli obrat o zbytek majetku. V Královstvích středu nepanoval mír, už po generace, od Irienu, ale nedocházelo ani k velkým válkám, z nichž by mohl *ilin* profitovat. Ve vnitrozemských vesnicích vládla bída a v Korisu zlo hjemurských posluhovačů, temné čáry a zlovolní lordové, horší než horalští zločinci. Jeho první cesta však musela vést přes Moriž Erd, jemuž vládl Myja Gervaine a které mu stálo v cestě do Aenoru, jediné naděje na bezpečí.

✦ ✦

K zoufalému kroku v podobě pokusu o přechod Gervainovou zemí ho přiměla až druhá zima, přinášející hrozivý mráz z horských průsmyků, a smrt koně.

Valacha mu skolil černý myjský šíp. Ubohý Maj ho vozil na zádech od roku, kdy dosáhl dospělosti. Sedlo po něm teď nesla hnědá klisna, již získal od Myjů. Její majitel už ji nikdy nebude potřebovat.

Pronásledovali ho od Lua až k Ethrith-mri. Pouze jedinkrát se jim postavil v krátkém boji. Hnali ho kopec za kopcem k jižním horám. Už vzdal vše kromě touhy utéci, jelikož byl zesláblý hladem a pro koně mu zbývala jen hrstka obilí. Aenor se nacházel hned za dalším hřebenem. Myjové nebyli s Risem v Aenor-Pyvvnu v přátelském vztahu a nedovolí si riskovat vstup na jeho území.

Až příliš pozdě si uvědomil, po jaké cestě se vydal. Normálně by na starou *kažálskou* stezku nikdy nevstoupil, ale už neměl na výběr. Podkovy klisny občas zazvonily o osamělý dlažební kámen. Cestu v pravidelných rozestupech lemovaly balvany a on se začínal obávat, že ho zavede do slepé uličky, na prokleté území bez možnosti úniku. Začal padat hustý sníh, vše zakryl bílou přikrývkou a s trochou štěstí to mohlo zastavit i pronásledovatele. Noc strávil v sedle. Nad ránem, když pohyb v okolním křoví ustrnul a on se přestal bát vlků, se odvážil krátce si i zdřímnout. Pak jel celý den dolů z aenišské strany průsmyku, zesláblý a hladový.

Po čase dorazil do údolí zaplněného kamennými monolity, bezpochyby vztyčenými *kažálskýma* rukama, a uvědomil si, kam se dostal. Morgainino údolí, dobře známé z písní a strašidelných historek. Místo, kam by žádný muž Kurše či Anduru nevstoupil s klidným srdcem ani v pravé poledne, natož ve chvíli, kdy slunce rychle zapadalo a zpoza hor za jeho zády se blížil další hustý mrak.

Zadíval se mezi pilíře korunující kopeček zvaný Morgainina hrobka a zdálo se mu, že záře zapadajícího slunce se tam třpytí jako motýl chycený do pavučiny, zoufalý a potrhaný zápasem s nemilosrdnou pastí. To byl následek čarodějného ohně, stejného jako na hoře Ivrel, kde vládl lord Hjemuru. Znamenal živý důkaz toho, že *kažálská* moc ještě ze světa úplně nevyprchala.

Vánje si přehodil přes brnění otrhaný plášť a donutil vyčerpanou klisnu k rychlejšímu klusu kolem balvanů na úpatí kopce. Bělovlasá čarodějnice rozervala celý Andur-Kurš válkou a posadila půlku Království středu do klína Thijeho, syna Thijeho.

Vzduch se chvěl neklidem. Těžko říct, zda v důsledku moci Kamenů, nebo vzpomínkou na Morgaine.

Když v Hjemuru držel Thije moc,
přišli cizinci, tři tmaví jak noc.
Další měl vlasy jak zlatý len,
poslední žena, mrazivý sen.

Sníh skřípající pod kopyty koně dodal veršům v jeho mysli rytmus, písni velmi nevhodné pro místo, jímž procházel.

I mnoho let od chvíle, kdy svět spatřil Morgaine Mrazovlasou naposledy, se pořád objevovali blázni, kteří tvrdili, že ji viděli na vlastní oči, zatímco jiní byli přesvědčeni, že jen spí a čeká, až bude moci přivést další generaci ke zkáze, stejně jako kdysi zničila Andur u Irienu.

Krásná a zrádná, ve vlasech sníh,
kráčel za ní zástup prokletých.
Dnes mužů je málo a vlků víc,
zima se blíží a nezbyde nic.

Pokud Morgaininy kosti opravdu spočinuly v mohyle, představovalo to pro bytost její staré nelidské krve odpovídající pohřebiště. Dokonce i okolní stromy rostly pokřivené jako všude poblíž kamenných kruhů moci, kde síla monolitů dokázala zkroutit i trpělivé stromy, stejně jako křivila duše a těla všeho, co žilo ve stínu zla.

Na samotném vrcholu kopce nerostl jediný strom či keř.

Ulevilo se mu, jakmile překročil úzké koryto potoka mezi kopci a Kameny nechal za sebou. Najednou před sebou spatřil znamení, že konečně má i trochu štěstí a blíží se k útočišti v Aenor-Pyvvnu, zemi svých příbuzných.

U potůčku se po pás ve sněhu brodilo stádečko jelenů a ze zasněžených keříků se hladově krmilo červenými bobulemi *howanu*.

Nacházel se v krajině požehnaně odlišné od drsné Cedur Maže nebo Gervainova Moriž Erdu, kde často hladověli i vlci. Aenor-Pyvvn ležel daleko na jih od Hjemuru, prozatím nedotčený problémy sužujícími Království středu.

Horečně sundal luk a napjal tětivu. Ruce se mu chvěly slabostí, když na nejbližšího jelínka vypouštěl njijský šíp se šedými letkami. Klisna naneštěstí v tu chvíli přenesla váhu na jinou nohu, a tak frustrovaně zaklel a zklamaný žaludek se mu zkroutil hlady. Šíp minul srdce a zabodl se zvířeti do slabin. Zbytek stáda okamžitě vyrazil na všechny strany.

Zraněný jelínek se zapotácel a poblázněný bolestí se zběsile rozběhl, až kolem sebe rozhazoval sníh a kropil ho krví. Na druhý šíp neměl Vánje dost času. Zvíře zamířilo do Morgainina údolí, kam ho nehodlal pronásledovat. Díval se, jak jelínek utíká ke Kamenům, jako by podivnost toho prokletého místa posedla jeho strachem zamlžený rozum a nasměrovala ho ke zdroji nepřirozenosti bez ohledu na to, že brzy zemře vyčerpáním. Hnala ho přímo do třpytící se sítě, jíž se vyhýbaly dokonce i hmyz a rostliny.

Jelínek vběhl mezi pilíře a zmizel.

Spolu s ním i stopy ve sněhu a krev.

Na druhé straně potoka se klidně páslo stádečko jelenů.

Díval se do údolí zaplněného kamennými monolity, bezpochyby vztyčenými *kažálskýma* rukama. Bylo mu jasné, že to musí být Morgainino údolí. Ten pohled v něm vyvolal neskutečně silný pocit déjà vu, až se mu zatmělo před očima. Musel si je protřít prsty, než dokázal zaostřit zrak. Slunce rychle zapadalo a zpoza hor za jeho zády se blížil další hustý mrak, zakrývající skoro celou oblohu.

Pohlédl vzhůru mezi pilíře korunující kopeček zvaný Morgainina hrobka. Zapadající slunce se tam třpytilo jako zlatá louže, do níž právě někdo hodil kámen.

Ve chvějícím se světle se náhle objevila koňská hlava, následovaná zbytkem zvířete a jezdcem. Bílého jezdce na šedém koni lemovala oslepující jantarová záře, tak výrazná, až musel Vánje zamžourat a znovu si promnout oči.

Nezdálo se mu to. Jezdec… ne, jezdkyně sestoupila ze zasněženého kopce a vjela mu do cesty. Ramena jí halil plášť z kůže bílého *anomena* a její i hřebcův dech se v mrazivém vzduchu měnil v obláčky páry.

Věděl, že by měl ostruhami pobídnout klisnu a zmizet, ale cítil se podivně otupělý, jako by se právě probral z horečnatého snu jen proto, aby ho pohltila další noční můra.

Zadíval se do opáleného ženského obličeje lemovaného kožešinovou kapucí a uviděl vlasy i obočí barvy zimního poledního slunce. A oči šedé jako oblaka na východě.

„Dobrý den přeji ti," pozdravila ho se zvláštním jemným přízvukem. Na sedle vedle jejího kolene si všiml dlouhého meče se zlatým jílcem ve tvaru draka.

Samotné sedlo bylo zjevně korišského původu. V tu chvíli si tím byl jistý, jelikož to byly detaily uvedené v písních i v *Knize Jyla*.

„Můj cíl leží na severu," pokračovala tichým hlasem s jasným přízvukem. „Zdá se mi, že ty putuješ směrem opačným. Avšak brzy nastane tma. Pojedu kousek po tvém boku."

„Znám tě," hlesl nakonec.

Světlé obočí se pohnulo v tázavé grimase. „Přicházíš snad s úmyslem lovit mne?"

„Ne," zavrtěl hlavou, ale ledový mráz se mu ze srdce rozšířil do celého těla a oslabil ho natolik, až sám netušil, co vlastně řekl a proč vůbec promluvil.

„Jakéžto jest tvé jméno?"

„Nji Vánje, ep Moriža."

„Vánje, to není morižské jméno."

Pocítil bodnutí staré pýchy. Bylo to korišské jméno, z matčina klanu Čijů, neustálá připomínka jeho nemanželského původu. Ale hádat se s ní, či dokonce jen znovu promluvit, by bylo šílenstvím. Nedokázal si vybavit, co přesně viděl na vrcholu kopce. Vzpomínka byla příliš nejasná a rozmazaná. Zkoušel sám sebe přesvědčit, že na zapomenuté cestě prostě narazil na podivnou urozenou ženu, aniž by si zapamatoval, odkud přijela, a vše ostatní je dočasné pomatení smyslů způsobené hladem a slabostí.

Jenže bez ohledu na to, kde se tam vzala, měla nejméně polovinu *kažálské* krve, jak dosvědčovaly její oči i vlasy. Musela být *kažál*, zlovolná bytost bez duše, a na tomto zpustošeném místě zaplněném mrtvými stromy a sněhem se cítila jako doma.

„Vím o skrýši, kam se vítr nedostane. Následuj mne," řekla mu.

Obrátila šedáka k jihu, kam mířil i on, takže nevěděl, co jiného má dělat. Následoval ji jako ve snu. Soumrak poháněný na obloze závojem mraků nabíral na síle. Bledý Morgainin přízrak se před ním vznášel jako přelud, nicméně zamrzlý sníh pod hřebcovými kopyty skřípal a zůstávaly v něm viditelné stopy.

Objeli kopec a vystrašili malé stádo jelenů pasoucí se v křoví u břehu potoka. První lovná zvěř, na niž po několika dnech narazil. Navzdory okolnostem sáhl po luku.

Než ale stačil napnout tětivu, v Morgainině natažené ruce se zablesklo a jedno ze zvířat padlo k zemi mrtvé. Ostatní se rozběhla do všech stran. Morgaine ukázala na vrcholek po jejich pravici. „Tam nachází se jeskyně, kde můžeme se skrýt. Již vícekrát jsem ji použila. Vezmi tolik masa, kolik potřebujeme, zbytek ponechej menším lesním lovcům."

Zamířila dál do svahu. Vytáhl stahovací nůž a chystal se splnit její rozkazy, byť se mu to příliš nelíbilo. Na těle zvířete nenašel jediné zranění, pouze na sněhu pár kapek krve vyteklých z nozder. Rudá barva krve přivolala vzpomínky na sen tak živě, až se roztřásl. Žaludek se mu z takové nepřirozené smrti kroutil a vytřeštěné oči parohaté hlavy působily stejně uhranutě, jako se cítil on sám.

Ohlédl se přes rameno. Morgaine stála na kopci s uzdou šedáka v rukou a upřeně ho sledovala.

Ve větru se objevily první sněhové vločky.

Přiložil nůž k mrtvole. Odmítal se jí podívat do očí.

2. KAPITOLA

V ústí mělké jeskyně praskal oheň a vytvářel mezi nimi a padajícím sněhem zeď tepla. Vánje po mase netoužil, ale po mnoha hladových dnech ho bolely klouby a sebemenší námaha vyvolávala chvění v unavených svalech. Nezbývalo mu než sedět na místě a ignorovat vůni jídla. Když mu upečené maso nabídla, neviděl na něm nic nezvyklého a vonělo tak neskutečně dobře, že prázdný žaludek všechny námitky přehlasoval. Snad neztratí duši kvůli kousku jelena, bez ohledu na to, jak bylo zvíře zabito.

Venku panovala noc. Občasné sněhové vločky poháněné divokým větrem se marně pokoušely proniknout přes plameny. Jejich koně, čarodějnický hřebec a obyčejná klisna, stáli u vstupu do jeskyně bok po boku, aby se ochránili před nepříjemným chladem. Když horké maso zbavilo Vánjeho třasu ve svalech a dodalo mu trochu síly, vzal část zbývajícího obilí, rozdělil ho na dvě poloviny,

vyrazil ven a oba koně nakrmil. Šedák z bájného bajenského plemene, alespoň jak se zpívalo v písních, mu strčil tlamu do dlaně se stejnou chutí jako jeho vlastní klisna. Srdce se mu při pohledu na hřebcovu krásu sevřelo. Na chvíli zapomněl na vše zlé. Jen hladil bledou hřívu, zíral do očí lemovaných světlým obočím, a jelikož Nji byli proslulí koňáci, uvědomoval si, s jakým nadšením by přijal potomka tak úžasného zvířete do jakéhokoli stáda. Takové šedáky chovali velekrálové Anduru. Ale ti už neexistovali, jen nejvyšší lordové, a plemeno zmizelo spolu s další slávou Anduru.

Z velkých králů zůstával pouze lord Hjemuru, naprosto jiný než odvážní králové zlatého Koris-sithu a Bajenu, urozenější a ušlechtilejší než mužové prostých klanů. Jakmile lord Hjemuru povstal, probraly se k životu staré temné síly a v Irienu zahynula více než jedna armáda.

Při té myšlence se v ledovém vichru otřásl a vrátil se k ohni, kolem něhož se soustředilo vše nepřirozené v jinak všední zimní noci. K ohni, kde seděla Morgaine zabalená do kožešin vedle sedla a jílce dračí čepele čouhající z obyčejné pochvy. Zavládlo mezi nimi hluboké ticho, jako mezi starými přáteli.

Další větrný vír vmetl dovnitř jeskyně houf sněhu. Vichřice nabírala na síle. Uvědomil si, že by tuto noc bez úkrytu a jídla zemřel. Nebýt setkání na cestě, jelena a přístřeší ve skalní trhlině, nacházel by se v otevřené krajině a pochyboval by, že jeho slábnoucí tělo aenišskou bouři zvládne.

U vstupu se válela kupa dřeva. Nechtěl vědět, jak ho nařezali, dovolil si myslet jenom na to, že jim poskytuje

teplo. Natáhl se, aby přiložil na ohniště a posílil bariéru před vytrvalým větrem, a všiml si, jak Morgaine klečí v zadní části jeskyně a hledá něco pod hromadou kamení.

Již vícekrát jsem ji použila. To mu přece řekla.

Zvědavě, byť s pochybnostmi sledoval, jak vytáhla kožený váček, ztuhlý a pokrytý plísní. Když ho otevřela a obrátila, na dlaň se jí vysypala jen trocha prachu. Ucukla, jako by se jí dotklo něco ohyzdného, a pečlivě si otřela prsty o kamennou stěnu. Po paži vytažené zpod kožešinového pláště se jí táhl krvavý šrám. Čistou rukou přejela po protržené černé kůži rukávu.

Seděla tam a chvěla se jako v záchvatu vše zastiňujícího strachu. Poklekl k ní. Nelitoval ji, spíš se cítil zmatený. Přemýšlel, kdy si stačila ublížit, ale při dalším pohledu si všiml, že krev už zasychá, takže to muselo být starší zranění. Nejspíš k němu došlo, zatímco porcoval jelena.

„Jak je tomu dlouho?" chtěla vědět. „Jak dlouho jsem byla pryč?"

„Více než sto let."

„Myslela jsem si… že uplynulo mnohem méně času." Zadívala se na šrám, otřela ho dlaní a zjevně se ho rozhodla ignorovat. Nebyl dost hluboký, aby byl nebezpečný, pouze nepříjemně bolel.

„Počkej," řekl jí a zamířil ke svým sedlovým brašnám. S radostí by jí ránu ovázal. Připadalo mu, že za noční přístřeší jí dluží aspoň to. Nicméně ho odmítla. Neklidně sledoval, jak vytáhla vlastní léčiva. Malé kovové schrány a jiné předměty, jejichž účel neznal. Ránu si neovázala, místo toho jí ruku nakonec pokrývala tenká

růžová vrstva, která krvácení zastavila. Předpokládal, že použila *kažálskou* medicínu. Možná se obyčejné masti a poctivého obvazu štítila, nebo se bála, že si své léky nechal požehnat, což by jí jistě ublížilo.

„Jak se ti to stalo?“ zeptal se, jelikož mu to připomínalo ránu po sekeře nebo čepeli meče, byť neměla ani žádné viditelné nástroje, jimiž by mohla nasekat dřevo. Navíc si nedokázal představit, jak by si sama mohla způsobit ránu tak vysoko na paži.

„Aenorin. Lord Ris Heln, syn Grye. On a jeho zbrojnoši.“

Helna pohřbili před téměř stovkou let. Žaludek se mu neklidně zkroutil a pochopil výraz na Morgainině tváři. Uprchla před Aenorinem a vstoupila Vánjemu do cesty, jako by uplynul pouze okamžik, a ne celé století.

Bylo to šílené. Sklonil hlavu a odtáhl se ke stěně jeskyně, aby ji zanechal vlastním myšlenkám.

Jelikož byl vyčerpaný a kromě temných kouzel se nemusel ničeho obávat, zabalil se do svého tenkého pláště, opřel se o skálu a usnul.

Probudila ho rána, s níž přistál v ohništi další kus dřeva. Když otevřel oči, viděl, jak Morgaine ze sebe oprašuje sníh a sedá si na své místo. Obrátila se k němu a upřeně se mu zahleděla přímo do očí. Všimla si, že je vzhůru, a tak nemohl dál předstírat spánek.

„Jsi již odpočat?“ zeptala se ho s tím podivným prastarým korišským přízvukem. Hlas v něm vyvolal silnější mráz, než jakým se do něj zakusovaly vítr a studený kámen za jeho zády.

„Trochu,“ odpověděl a přes ztuhlé svaly se narovnal. Prospal ve zbroji mnoho nocí a občas musel nocovat

i ve větším mrazu, ale poslední dobou strávil spoustu času v sedle jen s minimem odpočinku. Včerejší noc celou probděl.

„Vánje."

„Paní?"

„Pojď sem k ohni. Mám na tebe několik otázek."

Neochotně splnil její přání a usedl ve svém chatrném plášti blíž. Alespoň se mohl vyhřívat v žáru ohně. Morgaine seděla naproti němu zabalená do kožešin, s tváří částečně zahalenou stínem, a dívala se mu přímo do očí.

„Heln o této skrýši věděl. Řekl mu o ní lovec, jehož jsem nezabila. Aenor-Pyvvn pak povstal. Poslali za mnou celou armádu..." Krátce a tiše se zasmála. „Armádu, celou armádu, aby obsadili jednu malou jeskyni. Pochopitelně jsem o jejich příchodu věděla. Jak bych je mohla minout? Jejich šiky zaplnily celé jižní pole. Okamžitě jsem se dala na útěk, ale dostali se příliš blízko. Dokonce se odvážili do údolí Kamenů, a tak jsem prchla, kam mě nemohli následovat. Musela jsem čekat, dokud mne někdo neosvobodí. Nijak jsem nezestárla, roky plynuly mimo mě. Ale moje věci se rozpadly na prach, jinak bychom se my i koně dnes v noci měli lépe. Bojíš se mne..."

Přesně tak tomu bylo. Říct mu to muž, nepřítel, vzepřel by se. Ale Morgaine se bál a nestyděl se za to. Srdce mu bolestivě přeskočilo při každém pohledu těch šedých nelidských očí. Kdyby to neznamenalo jistou smrt, uprchl by z jeskyně co nejdál od ní, ale venku stále hněvem hluboké zimy zuřila bouře. Dobře věděl, jaké dokáže být počasí v horách. Někdy nepřestalo sněžit několik dní v kuse. Nechránění lidé umírali, jen aby

je na jaře nalezli zkroucené v tajícím sněhu společně se zdechlinami jejich koní a jeleny, které vlci nenašli.

„Rozhovor mezi námi nikomu neublíží." Nabídla mu lahvici s vínem. Váhavě ji uchopil. Noc byla chladná a už s ní stejně sdílel jídlo. Trochu se napil a víno jí vrátil. Pečlivě otřela hrdlo, upila a lahvici zase zavřela.

„Prosím, pověz mi konec mého příběhu. Nemám jiného způsobu, jak se k němu dostat. Co se stalo s muži, jež jsem znala? Co jsem podle tvého vědomí provedla?"

Zíral jí do očí, nejnenáviděnějšímu nepříteli celého Andur-Kurše, zrádné průvodkyni, která vyslala na smrt deset tisíc mužů a přinesla zkázu polovině Království středu. Nedokázal to však pronést nahlas. Komukoli jinému by to pověděl snadno, ale ten pohledný a nejistý obličej v něm vyvolal cosi, co se probudilo a donutilo ho kletby spolknout.

Nenašel pro ni žádná slova. Žádná, jaká by zvládl vyřknout.

„Zdá se, že to nebyl pěkný konec, jelikož ničeho nahlas říci nechceš. Naléhám na tebe, Nji Vánje. Řekni mi to."

„Není co dodat. Po Irienu, hrozivé porážce pro Andur-Kurš, zabral Hjemur Koris. Všechna území od Alis Kaže na východ. Ty jsi nebyla k nalezení, poté co tě pronásledoval Aenorin. Zmizela jsi. Hrstka tvých zbývajících spojenců kapitulovala. Všichni, kdo tě následovali, zemřeli. Dřív prý bývaly v jižním Korisu prosperující vesnice a pevnosti. Už tam žádné nejsou. Celý kraj je opuštěný jako tyto hory. A samotný Irien je teď prokletý. Nikdo tam nevchází, ani lidé z Hjemuru. Povídá se," dodal po chvíli, „že Thije, který dnes vládne, je

ten samý jako z tvých časů, ale nevím, jestli je to pravda. Lord Hjemuru vždy používal jméno Thije, syn Thijeho. Nicméně jeho poddaní tvrdí, že je to ten samý muž, stále mladý i po stovkách let."

„Možné to je," pronesla tiše a smutně.

„To je vše. Všichni zemřeli." Pokusil se zapomenout na to, co řekla o Thijem, přestože sama byla živým důkazem, že to možné je. Nechtěl žádné vysvětlení. Po takovém vědění netoužil. Musel s ní sdílet jeskyni, ale nic dalšího od ní nechtěl.

Nechala ho být. Už se ho na nic neptala, a tak se přesunul na druhou stranu ohniště, kde se stočil do klubíčka, aby dál spal.

Nastalo ráno, smutné a nepříjemné, stále padal sníh. Ale oblaka se začala brzy trhat, což Vánjeho rozradostnilo. Bál se, že to bude jedna z těch týdny trvajících bouří schopná uvěznit ho s nevítanou společností v jeskyni, zatímco nebozí koně venku zmrznou.

Morgaine k snídani opekla nad ohněm maso a nabídla mu i trochu vína. Odřízl si z kouřící pečeně kousek nožem, čepelí obrácenou k palci, a pobaveně sledoval, jak si ona svou porci neohrabaně krájí na menší sousta, pečlivě je oprašuje, kontroluje a pak ještě dopéká na špičce dýky.

Zbytek zabalila do kusu kůže, který měla přesně pro tyto účely v sedlové brašně.

„Necháš si něco, nebo si to vezmeš vše?" zeptal se jí.

„Co znamená bílý šátek?" odpověděla otázkou.

Poslední sousto jeleního masa se mu v ústech změnilo v popel. S námahou ho spolkl. Vše, co snědl a vypil, mu v břiše bolestivě ztěžklo.

„Jsem *ilin*."

„Poskytla jsem ti přístřeší a jídlo. A Čijové z Korisu mě obdařili členstvím v klanu i právem lorda, *iline*."

Sklonil tvář v dlaních ke skalnaté podlaze. Byla to pravda. Ta práva získala jediná žena. Morgaine, ničitelka armád. Zuřil sám na sebe, zatímco se mu žaludek kroutil děsem, jelikož ho to vůbec nenapadlo. Jen proto, že je to žena. Hřál se u jejího ohně, jako by se ukrýval před počasím s obyčejnou aenišskou vesničankou. Taková by na *ilina* vznést nárok nemohla.

Ale Morgaine ano.

„Prosím o výjimku," oslovil ji z kleku. Měl právo o to požádat, nebyla v tom žádná hanba. Odvážil se vzhlédnout a zadívat se jí do očí. „Mám v Aenor-Pyvvnu příbuzné. Mířím za nimi. Paní, jsem vyhnanec ze všech provincií Moriži. Netroufám si vrátit se tam. Nemohu ti nijak pomoci." Sňal z hlavy helmu, kterou si nasadil, když předtím vyrazil do mrazu, a pak se odhodlal k tomu, čemu se vyhýbal i před spánkem. Rozvázal řemínky kapuce a sundal si ji, čímž odhalil svou zostuzenou ostříhanou hlavu. Pramínky světle hnědých vlasů mu dopadly na obočí. „Můj vlastní rod mě vyhnal. Nji a Myja se mě snaží ulovit. Stal jsem se *ilinem*. Ale útočiště najdu jedině v Aenor-Pyvvnu a sama jsi říkala, že tam nemůžeš."

„Proč ti toto udělali?" zeptala se. Na očích jí viděl, že to šokovalo dokonce i ji.

„Za vraždu. Za zabití bratra." To nikomu předtím neřekl. Vyhýbal se lidem i domovům obyčejných vesničanů. Měl problém dostat to z úst. „Byl jsem k tomu boji donucen, paní, ale zabil jsem bratra. Nevlastního bratra.

Byl Myja. Takže teď proti mně vedou krevní mstu dva klany a já ti nemohu pomoci. Jsem ti vděčný za přístřeší. Děkuji. Ale nijak ti neprospěje, když na mě vzneseš nárok. Jmenuj rozumnou službu, jakou pro tebe budu moci vykonat výměnou. Nemůžeš tady zůstat. Všichni v Andur-Kurši tě proklínají a každý, kdo uslyší tvé jméno nebo tě uvidí, se na tebe pokusí vztáhnout ruku. Vyslechni mě. Byla jsi ke mně štědrá a já ti za to dávám dobrou radu. Průsmyk jižně odsud vede skrz Aenor a já mířím k němu. Nějak tě tím krajem provedu. Dopravím tě do bezpečí jihu Aenoru, kde je teplo, do Eriel, na pláně Lunu. Žijí tam divoši, ale ti aspoň netouží po tvé smrti. Budeš tam moci žít v bezpečí. Poslechni mou radu a nech mě, ať se ti takto odvděčím. Nic lepšího pro tebe udělat nemůžu a udělám to rád."

„Výjimku odmítám poskytnout," řekla mu, což bylo její právo.

Zaklel, sprostě a se slzami v očích. Vyrazil ven a opřel se o klisnu. Měl čas přemýšlet o posvátné *ilinské* přísaze a o tom, že kdyby ji porušil, připraví se o zbytek cti a ztratí duši. Pohladil hlavu klisny a skryl tvář v hřívě zvířete. Stál tam v chladu, ale nevšímal si ho. Jak snadné by bylo zemřít ve větru, který ho okrádal o teplo, prostě to vzdát a vypustit duši, neposkvrněný službou *kažálu*.

Pod botami Morgaine zaskřípal čerstvě napadaný sníh. Došla k němu a čekala, až se rozhodne. Zda se vzdá duše křivopřísežnictvím, nebo ji bude riskovat službou. Pro muže ztraceného v obou případech už zbýval jen život. Život, jenž by si jistě prodloužil, pokud by se v tu chvíli dal na útěk, aby nezůstal s Morgaine Mrazovlasou.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Brána Ivrelu*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.